

AD

**GENESEOS CAP. VI-IX
OBSERVATIONES**

QUAS

VENIA AMPL. ORD. PHILOS. UPSAL.

PRÆSIDE

G U S T A V O K N Ö S

S. TH. DOCT.

LITT. ORIENTAL. PROF. REG. ET ORD.

PRO EXERCITIO

P. P.

ANDR. LÖWING

Bothniensis Sup. Reg.

IN AUDIT. GUST. DIE VI JUNII MDCCCLXXII.

H. A. M. S.

P. XII.

UPSALIE

EXCUDEBANT REGIÆ ACADEMIÆ TYPOGRAPHI.

VIRIS PLURIMUM BEVERENDIS

PRÆLARISSIMO

Hoc est illi confit in isto: Deo gratias: Ode gratias: Ode gratias: Ode gratias:
Domino Mag. CAROLO GÖNBERG
PASTORI & PRÆPOSITURO Vobis in mol-
lens ministrorum THORSÄKER, YTTERLÄNNÄS & DÄRÅEN: Non
dignus sum quod dñe fidei

ATQUE

AETATE: Ode gratias: Ode gratias: Ode gratias:
PRÆLARISSIMO
Domino Mag. ERICO HÄGGQUIST,
AD SCHOLAM UMENS. RECTORI,
Quorum illi summa vita Musis addictæ beneficia, &
His candidissima morum & doctrinae precepta debeat
allo obsequio illi summa vita Musis addictæ beneficia, &
SACRUM

Hoc est illi confit in isto: Deo gratias: Ode gratias: Ode gratias:
Vobis in mol-
lens ministrorum THORSÄKER, YTTERLÄNNÄS & DÄRÅEN: Non
dignus sum quod dñe fidei

PRÆLARISSIMO

Forte ita: Och Gud sade: Detta är tecknet till det förbund, jag gör emellan mig och eder och alla levande varelser som når eder åt, från evärdliga tiden. Min båge har jag satt i molnen, och den skall vara till ett förbunds tecken emellan mig och jorden.

VERGOTA
Vers. 14. 15.

Vetus: Och när jag före skyn öfver jordena,
Jt. Kal men se mina gud i skyom. Och så skal jag tänka
på mit förbund emellan mig och eder, och alla levande djur,
i quart och et kött; at icke mer skal komma flod här efter,
den alt kött fördärfa skal. Novus: När jag läter molnen
öfverlurka jorden, och dogen synes i molnen, skal jag tänka
på däb att försunda bland människor och djur, så att vät-
nen aldrig hådane efter skola översvämma, till att förgöra alla
människor och djur. SACRUM

Forte ita: Och det skall ske: då jag moln samlar öfver
jorden, skall min båge ses i molnen. Och jag skall tänka —
eder, och alla levande varelser af alla slag; och icke mer
skall vatnet varda till en flod, att fördärfa alt kött. Habet
fidissimus interpres De Wette: allen lebendiger Seelen in
allem Fleisch. Fortasse quoque tolerari posset, si vel nos

digeremus in villa lesvanae squalore lat. tott; proprie. Intercessio
et Villa Mag. sedis huius illa modicis fo. mōl idonea orbis sit
C. do. H. Z. oros. regis Veronis. omnisq; mōl. V: sun

Vetus: Diffore skal min bøge vara i skyen, at jag skal se uppå honom, och tänka uppå det ediga förbund emellan Gud och all levande djur i hvarje och eno kôte, som på jorden dr. Novus: När bogen synes i molnen, skall jag få anse honom, att jag tänker på detta evärdeliga förbund, e. G. och allt l. väsende, bland alla människor och djur, som är på jorden. Nos: Bögen skall vara i molnen, och jag skall se honom, och tänka på det evärdeliga förbundet e. G. och alla l. varelser af alla slag, som på jorden dr.

Vetus: Det samma sade dock Gud till Noah: Detta skal
vara tecken til det förbund, som jag gjort hafver emellan mig
och alt kött på jorden. Novus: Til N. s. Grd; Detta
är det till det förbundet, som jag hafver stigit i: Vamt
alla människor och djur på jorden. Nost: Och Guds t. v. M.
Detta är intet förbund, jag upprättar, endast en tillstånd, som
gäller jorden d. intet tillstånd dock, dit regnånden ognig åre
brygga intill varv en ta si, brygga intill varv styggen intill die
Vetus: Noahs sner, som utur arkenom gick, är dess

Sed s. Ham. Capit. 1. Men Ham var fader till Canaan och Dessa
tre dro Noahs söner, af hvilkom all land besättt vurde. Næ
vus: N s., som utgingo ur det fartyget, voro S. H. och J.
Ham är den samme som Cuagens fader. Dessa tre voro N.
och s. af dessförsta hela jorden fått sitt namn efter sig. Nos
Nestor som kom ur arken koro. S. H. och J. Ham är Canaans
fader. Dessa tre voro N. Nestor och från dem utspreddes folket över
hela jorden. Hamdrot ogiltshållne och ej redan givit till modet
en egen modt, vilket dero vallmunkar alts kunde. I illa
Vetus: Och Noah begynte till och vart en åberman och
planterade en vingård. Och då han drock af vinet vart han
drucken, och låg ofskuld uti sines hyddo. Novus: N. b. 3.
b. åsven plantera en v. Och när han —, blef —, så att han
låg o. i sitt tjäll. Nos: Och N. b. bruka jorden, och planter-
rade en v. Han d. af v. och vart d. och l. o. i sitt tjäll.
gim mollen
Vetus: Kef. 21. 2.
Vetus: Dagen Hamtil Canaan sättes i sydligaste faders
blygd, sade han det haddit sinom de östromy som vore voro. Da togo
Sem och Naphtale ut i bladet, och tredje på blygden deras skullar,
och gingo baklänges til, och övertäckte deras faderns blygd
icke längre. Novus: Ham, — jag, att hans fader låg ofskuld,

och berättade det för båda sina bröder, y som voro till i Diffe, nämligen S. och J., t. ett täcke, l. det på b. d. axlar, g. b., och betäckte d. faders d. ansigten voro framhavende, at de icke sågo sin faders nakenhet. Nos: Då sag Ham, C. f., sin faders blygd, och b. det för sina två bröder utanföre. Då t. S. och J. en mantel, och l. den på b. sedan och g. b. fram, och b. sin f. b.; men d. a. voro f., at de sin f. b. icke sågo.

Vers. 24 - 27.

Vetus: Som nu Noah upvakuade af sino vine, och fick veta hvad hans yngste son honom gjort hade, sade han: Förbannad vare Canaan, och vare en träl under alla trälar ibland hans bröder. Och sade yttermera: Lofvad vare Herren Semis Gud: och Canaan vare hans träl. Gud förviidge Jophet; och late honom bo i Semis hyddor: och Canaan vare hans träl. Novus: När nu N. u. utaf vintet, och — son gjort honom, sade han: J. v. C., han skall blifva sina bröders trälars träl, men lofvad — Gud, C. skall blifva h. i.; Gud skall gifva J. ett vidsträckt land, han skall bo — C. skall blifva hans träl. Ni Forte ita: Då N. u. efter vintet och förra nam hvad hans yngre son honom gjort hade, sa han: K. C. v. en träl varde han under sina bröders trälars. Och han sad i L. v. H. S. G. och varde C. hans träl. Gud utviidge: G. hemma han bo i Semis tiäll, och varde C. hans träl. W. quando W. etiops C. v.

¶ Divisius brete in veritate. Da. Wicke. Ha. in d. Vertheit der
e. d. g. valxa. Kerfright. ley. Canaan. x. C. do. S. angilmara
stet. st. in. ob. Ein. Knecht. den. Knachten. seyn. selmen. Brüder. in.
-et. Und. empfange. 8D. 20. N. und. d. nichet. in. ogel.
C. do. S. x. 8. Gefednern. seyn. Geloben. mit. Gott. Simp. d. gold. und
d. do. m. m. r. d. Und. Canaan. seyn. sein. Knecht. also. latrone. in
ogel. oder. d. w. h. in. c. r. o. u. o. b. u. m. ; d. f. u. l.
Japhet. breite. Gott. aus.

Er wohnte in den Zelten des Rahms

Und Canaan sey sein Knecht.
Habet Vater עָבֵד־כָּסֶף der niedrigste Schatz, vergl.
Num. 3, 23; Deut. 19, 17; 1 Reg. 8, 42; 19, 2 ihres
ihr, der Plural statt סְגִיר wahrscheinlich, weil שׁ וְ und
eben so auch סְגִיר im folgenden Verse, als Collective
für sie und ihre Nachkommen stehen. אֲבָל־שׁ
Entweder סְגִיר ist das Nomen proprium Japhet, wohin in den
Zelten Sem's und dann ist dies eine Anzeige der Ein-
tracht die auf die Erwähnung ihrer einträchtigen Son-
ge für ihren Vater recht wohl folgen kann; סְגִיר ist
gewöhnlich vom dauernden Wohnplatze, zuweilen
aber Hochbuchstabe sich niedersetzen, niederlegen.
Oder unbedingt gleich Name; Raum (wie K. 3, 4); Raumwohl
sey Japhets Wohnung. Wenn dieser Segen blos in Bezug

auf die ursprüngliche Scene dargestellt wäre, so würde die erstere Erklärung mehr für sich haben. Da er aber wahrscheinlich in Bezug auf die Verhältnisse der Folgezeit steht, so ist die letztere angemessener. Dass ὡς in zwey auf einander folgenden Versen zweyerley Bedeutung hat, könnte nur bey einem correcten Schriftsteller auffallen.“ Cum ὡς proprio significet eis, non repugnamus, si quis maluerit: *deras trål*, nam si ὡς de Semō explicamus, uterque frater nominatur; sed res eodem omnino redit. Cum vero aliter quoque haud inepte reddi posset ὡς per ἄρανς τῆλι vel *rykets tjäll*, quod volunt Vater, De Wette, Gesenius, haec quoque diversa interpretatio, satis probabilis, in addita certe notula lectoribus indicanda videtur.

Vers. 28, 29.

Vetus: Oth Noah lefde efter flöden tryhundrade och femtio år. Så at hans hela ålder vart niohundrade och femtio år, och blef död. Novus: N. l. e. floden — år, så att h. h. lifstid var — år. Hwarefter han dog. Nos: Och N. l. e. floden trehundra femtio år, och vordo alla Noahs dagar niohundra femtio år, och han dog.